

Onderzoek naar scrapie-resistentie bij geiten

Bij scrapie denken we vaak vooral aan schapen, maar ook geiten kunnen scrapie krijgen. Eind vorig jaar zijn het CVI en de GD een onderzoek gestart om te achterhalen hoeveel procent van de Nederlandse geitenpopulatie resistent is tegen scrapie.

In Nederland is scrapie bij schapen in oktober 1957 voor het eerst vastgesteld. Voor schapen bestaat er sinds 2004 een vrijwillig scrapiebestrijdingsprogramma, waarbij wordt gefokt op het scrapie-ongevoelige genotype ARR/ARR. Bij de geit werd in november 2000 het eerste geval van scrapie gediagnosticeerd, gevolgd door een tweede geval op hetzelfde bedrijf enkele maanden later. Bij vier van

Doel van het onderzoek is inzicht te krijgen in het percentage scrapie-resistente geiten in Nederland en in waar deze geiten zich bevinden.

de resterende elf geiten op dit bedrijf werd ook scrapie aangetoond. Sindsdien is in ons land geen scrapie meer vastgesteld bij geiten.

Wanneer scrapie optreedt op een schapen- of geitenbedrijf, worden alle geiten geruimd en alleen de schapen die niet het genotype ARR/ARR hebben.

Doel van het onderzoek

Binnen het project GOAT-TSE-FREE werken Nederland en zes andere Europese lidstaten samen om meer te weten te komen over scrapie-resistentie bij geiten. Het genoemde onderzoek van het CVI en de GD is onderdeel van dit project en heeft als doel het voorkomen in Nederland van erfelijke resistentie tegen scrapie bij geiten in kaart te brengen. Hiervoor worden steekproefsgewijs bloedmonsters verzameld. Waar we bij schapen weten dat genotype ARR/ARR zorgt voor ongevoeligheid voor scrapie, is uit onderzoek onder geiten gebleken dat de zogenaamde '222K-dragers' ongevoelig zijn. Het streven is inzicht te krijgen in het percentage 222K-dragers in Nederland en in waar deze dragers zich bevinden. Uit eerder onderzoek bleek al dat het percentage 222K-dragers slechts 2 tot 3% is. Of en op welke wijze met deze dieren vervolgens een fokprogramma wordt opgezet om de scrapie-ongevoeligheid van de populatie te vergroten wordt in onderling overleg met de sector bepaald. Gezien de lage frequentie, is het voorlopig belangrijk om zoveel mogelijk bloedlijnen te onderzoeken. Wij houden u op de hoogte van de uitkomsten van dit onderzoek.

Aanscherping exporteisen fokdieren

Hoewel scrapie in Nederland bijna niet meer voorkomt zijn de exporteisen voor fokdieren per 1 januari 2014 zwaarder geworden. Op basis van Verordening 999/2001 kunnen fokschapen alleen worden geëxporteerd als ze:

1. genotype ARR/ARR hebben of
2. afkomstig zijn van een scrapie-onverdacht bedrijf op basis van het zogenaamde koppenonderzoek.

Per 1 januari 2014 heet een bedrijf dat gedurende drie jaar met goed gevolg heeft deelgenomen aan het koppenonderzoek 'een bedrijf met een gecontroleerd scrapie-risico'. Bij zeven jaar deelname wordt nu gesproken van 'een bedrijf met een verwaarloosbaar risico'. Voor dieren, embryo's en sperma gelden dezelfde voorwaarden. Oostenrijk, Zweden, Denemarken en Finland eisen bij import nu zeven jaar deelname aan het koppenonderzoek, ook voor mestdieren. In de andere lidstaten geldt een termijn van drie jaar en alleen voor fokdieren. Voor slachtdieren gelden in geen van de lidstaten extra eisen.

Omdat genotypering bij geiten nog in de kinderschoenen staat is export van fokgeiten alleen mogelijk bij deelname aan het zogenaamde koppenonderzoek.